

Heerlen

Raadsinformatiebrief

Heerlen,
3 februari 2026

Documentnummer
654106

Onderwerp

Voortgang ontwikkeling fase 3 Warmtenet Zuid Limburg (WZL)

Inleiding/aanleiding

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten worden normaal gesproken per kwartaal geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkelingen bij WZL. Door recente ontwikkelingen is het nu passend u met deze brief te informeren. De bijgevoegde raadsinformatiebrief geeft een overzicht van de voortgang van fase 3 van WZL tot en met eind januari 2026.

Kernthema:

Riool, afval en milieubeheer

Bijlagen

Raadsinformatie brief WZL

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

Gezamenlijke verzending op 11 februari 2026 (niet eerder dan 11 februari)

Geachte raadsleden,

Graag informeren we u over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelfase, Fase 3, van Warmtenet Zuid-Limburg (WZL).

Tien gemeenten (Beek, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Stein) onderzoeken samen met de Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (Enexis Groep) de mogelijkheid om een warmtenet in Zuid-Limburg aan te leggen. Dit is een publieke samenwerking, dus zonder commerciële partijen. Het doel hiervan is om tienduizenden woningen en gebouwen in Zuid-Limburg betaalbaar en duurzaam te verwarmen zonder aardgas. Warmtenet Zuid-Limburg gaat uit van het gebruik van restwarmte van bedrijven op industriepark Chemelot. Warmtenet Zuid-Limburg is een project dat op grote schaal kan bijdragen aan de klimaatdoelstellingen, de betaalbaarheid van de warmtevoorziening in Zuid-Limburg en aan een duurzamere toekomst voor de regio.

Doel van de huidige fase (Fase 3)

In de huidige Fase 3 wordt onderzocht of een warmtenet op beperkte schaal (in Zuid Geleen) haalbaar en betaalbaar is. Dit wordt ook wel het Proof of Concept (PoC) genoemd: een afgebakend onderzoeks- en ontwikkelgebied waarin het warmtenet op beperkte schaal wordt uitgewerkt om technische, financiële en organisatorische aannames te toetsen, zonder daadwerkelijke aanleg. Door het warmtenet op beperkte schaal uit te werken, wordt kennis en ervaring opgedaan die benut kan worden voor de mogelijke latere, regionale uitrol. Dit vergroot het inzicht in kansen en risico's en helpt om deze risico's te verkleinen. In deze fase worden nog geen leidingen aangelegd; dat gebeurt pas in Fase 4. Fase 3 richt zich op het uitwerken van de businesscase: zijn er voldoende afnemers, wat kost de aanleg van het warmtenet en welke warmteprijs kunnen inwoners en organisaties verwachten?

Fase 3 levert verder ook kennis op over de organisatie van een publiek warmtebedrijf, de inzet van een regionale warmtebron en de samenwerking tussen gemeenten, Provincie, netbeheerder en andere partners zoals Energie Beheer Nederland (EBN). De fase wordt afgesloten met een investeringsvoorstel voor Fase 4, waarin Warmtenet Zuid-Limburg een warmtebedrijf kan oprichten en de daadwerkelijke aanleg op kleine schaal kan starten.

In onze laatste raadsinformatiebrief van 15 april 2025 over Warmtenet Zuid-Limburg hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken tot april 2025 (daarnaast kunt u via [de website van Warmtenet Zuid-Limburg](#) de eerdere informatiebrieven over het project bekijken).

Samenvatting

Verlenging Fase 3

De eerdere planning om begin 2026 een besluit te nemen over een volgende fase is niet haalbaar. Fase 3 van Warmtenet Zuid-Limburg wordt binnen het beschikbare budget en het bestaande mandaat verlengd tot uiterlijk 1 juli 2026. Voor deze verlenging is geen aanvullende besluitvorming nodig. Er is meer tijd nodig om belangrijke onderdelen verder uit te werken, zoals

de keuze voor warmtebronnen, afspraken met afnemers, de kosten en de warmteprijs. Daarnaast moet er nog meer duidelijkheid komen over landelijke regelgeving (binnen de nieuwe Wet collectieve warmte).

Warmtenet Zuid-Limburg heeft te maken met landelijke uitdagingen die ook bij andere warmtenetten spelen. Aardgasvrij worden zonder warmtenet in Zuid-Limburg is naar verwachting duurder en ingewikkelder, onder andere door drukte op het elektriciteitsnet (netcongestie) en hoge kosten van individuele aardgasvrije oplossingen. Dit onderstreept het belang om het warmtenet zorgvuldig en voortvarend verder te ontwikkelen.

Andere ontwikkelingen

Naast het onderzoek in Zuid Geleen lopen twee regionale onderzoeken naar de mogelijke uitbreiding van het warmtenet in alle WZL-gemeenten. De resultaten worden begin 2026 verwacht en helpen bij toekomstige keuzes.

Voor Fase 3 is de OPZuid-subsidie toegekend. Deze subsidie draagt bij aan het verder uitwerken en testen van nieuwe aansluitmogelijkheden en contractvormen in onderzoeksgebied Zuid Geleen. Ook is de samenwerking binnen Warmtenet Zuid-Limburg versterkt door de aansluiting van Energie Beheer Nederland (EBN), wat bijdraagt aan een sterke publieke basis voor Warmtenet Zuid-Limburg. Op dit moment wordt een mix van warmtebronnen onderzocht en wordt een eerste technisch ontwerp van het netwerk en een aanbod voor verschillende groepen afnemers uitgewerkt.

Medio 2026 vindt een gezamenlijke informatiesessie plaats voor gemeenteraden en Provinciale Staten over de stand van zaken van de verlenging van Fase 3.

Hieronder leest u een nadere toelichting op de in deze samenvatting genoemde ontwikkelingen.

Verlenging Fase 3

De oorspronkelijke planning was om in het eerste kwartaal van 2026 zowel de oplevering van Fase 3 als een besluit over de vervolgfase voor te leggen aan de tien WZL-gemeenten, Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (Enexis Groep). Dit blijkt niet haalbaar. Voor een verantwoord besluit over het wel of niet starten van een vervolgfase ontbreken nog belangrijke onderdelen, zoals de verdere uitwerking van de bronnenstrategie, afspraken met afnemers, doorontwikkeling van de businesscase en duidelijkheid over onderdelen van de Wet collectieve warmte (Wcw). Om deze onderdelen verder uit te werken wordt Fase 3 binnen de bestaande Samenwerkings- en ontwikkelovereenkomst Warmtenet Zuid-Limburg ten behoeve van Fase 3 en binnen het beschikbare budget en mandaat verlengd tot uiterlijk 1 juli 2026. Daarom is er binnen deze verlengingsfase geen aanvullende besluitvorming nodig.

Landelijke context

De uitdagingen waar Warmtenet Zuid-Limburg voor staat – bronzekerheid, aansluitbereidheid en rendabele businesscase – zijn vergelijkbaar met andere warmtenetprojecten in Nederland. Daarnaast loopt Warmtenet Zuid-Limburg ook aan tegen landelijke knelpunten, zoals vertraagde regels van de Wet collectieve warmte (Wcw) en onduidelijkheid over waarborgfondsen. Maar ook landelijke keuzes over het stoppen met het koppelen van warmtepreizen aan de prijs van

aardgas. Tegelijkertijd wordt de warmtetransitie in Zuid-Limburg zonder warmtenet naar verwachting duurder en complexer, onder meer door netcongestie en hoge kosten van aardgasvrije individuele oplossingen. Dit onderstreept de noodzaak om Warmtenet Zuid-Limburg zorgvuldig én voortvarend door te ontwikkelen.

Onderzoeken naar de uitbreiding van Warmtenet Zuid-Limburg in alle WZL-gemeenten

Naast de werkzaamheden van Warmtenet Zuid-Limburg wordt voor Fase 3 in Zuid Geleen onderzoek gedaan naar de mogelijke uitrol van Warmtenet Zuid-Limburg in alle WZL-gemeenten. Hiervoor lopen op dit moment twee regionale onderzoeken. De resultaten geven gemeenten inzicht in hoe het warmtenet zich de komende jaren kan ontwikkelen en welke stappen daarbij horen.

Regionaal Portfoliomodel en Doorkijk ontwikkeling Warmtenet Zuid-Limburg

Binnen het eerste onderzoek, het Regionaal Portfoliomodel, worden alle bestaande warmtebron-studies meegenomen voor het hele regionale gebied van alle WZL-gemeenten. Daarnaast worden de afzetgebieden in alle WZL-gemeenten voor een collectief systeem meegenomen. Hiermee krijgen alle WZL-gemeenten een inzicht in de fasering, financiële (investerings)opgave en -haalbaarheid, zowel op lokaal als op regionaal niveau. Dit helpt om beter te begrijpen wat er nodig is om het warmtenet uit te breiden.

Het tweede onderzoek richt zich op de technische doorkijk: hoe kan het warmtenet in de toekomst door heel Zuid-Limburg worden uitgebreid, met mogelijke inzet van lokale duurzame warmtebronnen. Daarbij wordt ook gekeken hoe het systeem kan blijven functioneren wanneer de hoeveelheid restwarmte van industriepark Chemelot in de toekomst verandert.

De uitkomsten van beide onderzoeken worden begin 2026 verwacht en vormen belangrijke bouwstenen voor toekomstige besluiten van alle WZL-gemeenten.

Subsidiereregelingen

OPZuid-subsidie toegekend aan Warmtenet Zuid-Limburg

Warmtenet Zuid-Limburg heeft een OPZuid-subsidie ontvangen om de huidige Fase 3 te ondersteunen. Met deze bijdrage worden in het onderzoeksgebied Zuid Geleen nieuwe aansluitmogelijkheden en contractvormen uitgewerkt en getest. Ook worden de technische uitgangspunten verder ontwikkeld en worden ondernemers, inwoners en woningcorporaties betrokken bij de ontwikkeling van het warmtenet. De kennis die hiermee wordt opgebouwd, vormt een belangrijke basis voor de volgende fase.

Voor wat betreft de volgende fase worden mogelijke opbrengsten van subsidies en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan verder in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie wordt bekeken welke subsidies en andere financieringsmogelijkheden van meerwaarde zijn voor Warmtenet Zuid-Limburg en kunnen bijdragen aan een aantrekkelijk aanbod voor afnemers en een rendabele businesscase.

Governance

Intentieovereenkomst met Energie Beheer Nederland (EBN)

Energie Beheer Nederland (EBN), volledig in handen van de Nederlandse Staat, heeft zich aangesloten bij Warmtenet Zuid-Limburg. Met de ondertekening van de intentieovereenkomst op 15 mei jl. is een belangrijke stap gezet voor Warmtenet Zuid-Limburg. EBN versterkt de publieke basis van het warmtebedrijf. Als landelijke publieke partij brengt EBN expertise, investeringskracht en jarenlange ervaring met grootschalige energie-infrastructuur mee. De deelname van EBN ligt in lijn met haar verwachte rol binnen de ontwikkeling van warmtenetten vanuit de aankomende Wet collectieve warmte, die publieke warmtebedrijven stimuleert en sturing geeft op betaalbare, betrouwbare warmte voor inwoners.

Stand van zaken Wet collectieve warmte (Wcw)

De Eerste Kamer heeft op 9 december 2025 ingestemd met de Wet collectieve warmte. Op dit moment wordt de wet verder uitgewerkt in aanvullende regelgeving, zoals het Besluit collectieve warmte en een ministeriële regeling. De verwachting is dat de wet medio 2026 gefaseerd in werking treedt. Een van de onderdelen die waarschijnlijk als eerste ingaat, is de mogelijkheid voor de minister om de landelijke publieke partij Energie Beheer Nederland (EBN) aan te wijzen voor het organiseren van publieke slagkracht. Hiermee kunnen zij lokale overheden ondersteunen in de ontwikkeling van grootschalige, publieke warmtebedrijven. Op basis hiervan kan de governancestructuur voor Warmtenet Zuid-Limburg verder worden uitgewerkt.

Bronnenstrategie

Een belangrijk onderdeel van het warmtenet is de bronnenstrategie: waar komt de warmte vandaan, nu en in de toekomst?

Warmtenet Zuid-Limburg zet vol in op een robuuste mix van warmtebronnen. Restwarmte van SABIC blijft daarbij de eerste keuze. Op dit moment is nog niet duidelijk of de recente overname van de Europese petrochemietak van SABIC door een Duitse investeringsmaatschappij op de lange termijn invloed heeft op Warmtenet Zuid-Limburg. De gesprekken over levering van restwarmte worden voortgezet en verlopen constructief.

Daarnaast kijkt Warmtenet Zuid-Limburg actief naar andere mogelijkheden. Op industriepark Chemelot wordt onderzocht welke bedrijven restwarmte kunnen leveren en buiten het industriepark worden duurzame alternatieven verkend die ook als bronnen kunnen dienen. Zo ontstaat stap voor stap een brede en toekomstbestendige mix van warmtebronnen.

De industrie kent momenteel veel interne ontwikkelingen, waardoor gesprekken tijd vragen. Toch is er duidelijke bereidheid om mee te denken en samen te werken. Om dit proces te versnellen werkt Warmtenet Zuid-Limburg samen met het Rijk aan een voorstel dat restwarmtelevering aantrekkelijker maakt. Dit versterkt niet alleen de samenwerking met bedrijven, maar vergroot ook de zekerheid voor huishoudens en organisaties die straks op het warmtenet zijn aangesloten.

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het beperken van risico's en het vergroten van flexibiliteit. Zo wordt gekeken naar de structuur van leidingen op industriepark Chemelot, zodat het warmtenet later kan meegroeien en meerdere duurzame bronnen kan aansluiten. Met deze aanpak legt Warmtenet Zuid-Limburg de basis voor een betrouwbare, stabiele en duurzame

warmtevoorziening voor de lange termijn. Dit is een investering in comfort, betaalbaarheid en de energietransitie van de regio. .

Engineering

Voor de ontwikkeling van het warmtenet werkt Warmtenet Zuid-Limburg stap voor stap aan een technisch ontwerp. Dit ontwerp laat zien hoe de warmte van industriepark Chemelot straks bij woningen, bedrijven en maatschappelijk vastgoed kan komen.

De afgelopen periode zijn belangrijke onderdelen van dit ontwerp uitgewerkt. Zo is er een eerste ontwerp gemaakt voor de plek waar de warmte het netwerk binnenkomt (de zogenaamde hub) en voor het netwerk van leidingen dat de warmte door Zuid Geleen vervoert. Deze ontwerpen helpen ons om beter inzicht te krijgen in de techniek, de kosten en de ruimte die het warmtenet nodig heeft.

Met deze technische tussenstappen bereiden we de volgende fase voor, waarin het ontwerp verder wordt uitgewerkt en klaar wordt gemaakt voor besluitvorming.

Aanbod afnemers

In het onderzoeksgebied Zuid Geleen wordt gewerkt aan een aanbod voor aansluiting op het warmtenet. Het PoC bestaat uit twee onderdelen:

PoC A – gehele gebied Zuid Geleen (incl. kleinverbruikers)

In de businesscase wordt uitgegaan van een minimale aansluitbereidheid van 70% onder particuliere woningeigenaren. Doel van PoC A is het krijgen van inzicht in wat nodig is om 70% aansluitbereidheid onder particuliere woningeigenaren en VvE's te bereiken. In de afgelopen periode is hiervoor in Zuid Geleen een intensief participatieproces doorlopen met meedenkgroepen (circa 25 deelnemers), informatiebijeenkomsten en individuele gesprekken. Gaandeweg dit proces, en naarmate er meer informatie werd gegeven, gaf het merendeel van de deelnemers van de meedenkgroepen en informatiebijeenkomsten aan positiever tegenover het warmtenet te staan. Inwoners hechten vooral waarde aan betaalbaarheid, duidelijkheid over voorwaarden, ontzorging en het publieke karakter van Warmtenet Zuid-Limburg. De inzichten worden meegenomen in het Warmte Uitvoeringsplan Zuid Geleen en het concept aanbod.

PoC B – startmotor

PoC B vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg en richt zich op een kleiner gebied binnen Zuid Geleen met vastgoed van woningcorporaties, maatschappelijk vastgoed en zakelijke afnemers (waaronder MKB).

Met woningcorporaties wordt overlegd over de voorwaarden waaronder zij in de vervolgfase bereid zijn om hun vastgoed aan te sluiten op het warmtenet met speciale aandacht voor de financiële situatie van de sociale huurder. Met zakelijke afnemers en maatschappelijke organisaties worden een-op-een gesprekken gevoerd om wensen en voorwaarden te verkennen waaronder zij bereid zijn aan te sluiten op het warmtenet.

Gezamenlijke informatiesessie gemeenteraden en Provinciale Staten

Medio 2026 wordt een gezamenlijke informatiesessie georganiseerd voor gemeenteraadsleden en Statenleden. Tijdens deze bijeenkomst geven we informatie over de stand van zaken van Fase 3 en beantwoordt de WZL-projectgroep uw vragen over het proces en de technische ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg. U ontvangt nog een uitnodiging.

Op de website van Warmtenet Zuid-Limburg vindt u [algemene informatie](#) en [antwoord op de meest gestelde vragen over het project](#).